Székesfehérvár, 1914. XXI. évfolyam, 231. szám. Szerda, október 14.

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak

Helyben:		Vidéken:	
1 hóra	60 f.	1 hóra	1 K.
¼ évre	1 K 80 f.	¼ évre	3 K.
½ évre	3 K 60 f.	½ évre	6 K.
1 évre	7 K 20 f.	1 évre	12 K.

Megjelenik minden hétköznap este 8 órakor.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szent István-tér 1.
TELEFON 208.
Egyes szám: hétköznap 2 f. Vasárnap 4 f.

Főszerkesztő és kiadótulajdonos: Baranyay Lajos. Felelős szerkesztő: Major Mihály.

Antiszemita

volt eddig a Staatsbürgerzeitung. Német, antiszemita lap. És mit tett ez az újság? Hogy ebben a világfelfordulásban a németség megingathatatlan egységét kidomboritsa: kimondotta, hogy felhagy az antiszemita iránnyal.

Erre föl — mint tulnan mondani szokták — lőn nagy öröm és lettek cikkek. Sőt Szabolcsi Miksa, az Egyenlőség zsidófelekezeti lap szerkesztője nyiltan felszólitotta az Alkotmányt, hogy kövesse a Staatsbürgerzeitung példáját. Sosem szerettük ezt a kérdést. Kényszerito szükség nélkül sose hánytorgattuk. De ha kellett, sohase huzódtunk, hogy magyarosan megmondjuk a magunkét. Most, hogy Szabolcsiék testvéri ölelkezésre invitálnak, ismét meg kell mondanunk, hogy amikép nem féltünk a körmüktől, azonképen nem is kell a puszijuk.

Mi keresztény lap vagyunk. Ideálunk: a keresztény Magyarország. Aki ezt akarja, barátunk. Ellenfelünk, aki eszméinket bántja. Ezek vagyunk és nem antiszemiták. Az antiszemitizmus — a zsidóság gyülölete — távol áll tőlünk. Keresztények vagyunk, senkit sem gyülölünk, csak az álnokságot, gazságot, a bűnt. Az antiszemitizmust a zsidóság csinálja. Illetve annak kicsiny, de prepotens része. Sajnos, ezeket a zsidók többsége sem elhallgattatni, sem magából kivetni nem tudta, vagy nem akarta. S igy az ő mesterkedéseik ódiuma az egész zsidóságra száll. De erről nem mi tehetünk.

Ez az erőszakos, zajos csapat a kezében levő intézményekkel és sajtóval állandóan a legvehemensebb izgatást müvelte hitünk, vallásunk, papságunk sőt hazánk ellen. Viszont a zsidóságot a legundokabb, a legémelyitőbb hizelkedéssel traktálta. Azt a keresztény sajtót, mely védekezett a nemzetrontás ellen és a zsidóságról is megmerte irni az igazat: antiszemitának bélyegezte. S a közgyávaság annyira terjedt, hogy végre a szegény keresztények inkább féltek az antiszemita jelzőtől, mint az ördögtől.

Ebbe a romboló erőszakosságba s ebbe a szégyenletes gyávaságba harsant bele gyenge, de bátor hangon a fiatal, katholikus sajtó. A nemzetrontókat pellengérre állitotta, a zsidó-machinációt leleplezte, a gyávákat felbátoritotta, az igazságot bátran világgá kiáltotta. És nem félt attól, hogy antiszemitának kiáltják.

A háboru ezen, sajnos, nem igen változtatott. A vallásellenes izgatás ugyan elült, de nem belátásból, hanem azért, mert most nemcsak nagyszáj, hanem bátorság is kellene hozzá. Ez pedig minél kevesebb van odaát. A köztudat a bizonyságunk, hogy hősiesség, önfeláldozás, adakozás, el nem csüggedés, a drágaság ki nem aknázása terén progressziv polgártársaink, enyhén szólva, nem igen tüntették ki magukat. Egyszóval semmi okunk sincs arra, hogy magunkon valamit változtassunk. Eszménk napja emelkedőben. Országunkat a szent kereszténység emelte ezeréves állami létre. Ez a szent vallás tartotta bennünk a lelket ezer év vérzivatarja között, és ez ad erőt győzelemre és halálra hős katonáinknak. Ettől sohasoha el nem tántorodunk. Ha ez bizonyos vendégeknek, nálunk bizton-bátran zsiros gyökeret vert bevándorlóknak nem is tetszik. Hogy Szabolcsi ur itt zsidó lehet, azt annak köszönheti, hogy mi keresztények és magyarok vagyunk. Ez talán fájó igazság, de igazság. Minek piszkálja hát, hogyha fáj?

Győzelmeink az északi harctéren.

A németek megszállották Gentet.

Ötezer szerb fogoly. — A belga veszteség.

Auffenberg — számfeletti állományban.

A hadsereg rendeleti közlönye mai számának élén a következőket közli: Ő cs. és apostoli kir. felsége a következő legfelsőbb kéziratot méltóztatott a legkegyelmesebben kibocsátani:

Kedves Auffenberg lovag gyalogsági tábornok.

Valamint örömem telt benne hogy negyedik hadseregem Zamoscnál és Komarovnál való győzelmes vezetéséért különös elismerésemet nyilvánithattam, s valamint szivesen emlékezem a ravaruszka-magierovi harcokban való hatásos beavatkozására ugy igen sajnálom, hogy egészségi állapota azt a kötelességet rója önre, hogy hosszabb ideig kimélje magát. E szerint megelégedésem nyilvánitása mellett a számfeletti állományba helyezem és fentartom magamnak ujból való alkalmazását.

Bécs 1914, október 9.

Ferenc József s. k.

Antverpennél 20.000 embert vesztettek a belgák.

Rotterdam, október 12.

A Nieuve Rotterdanüsche Courant szerint a belga—angol hadsereg veszteségei halottakban és sebesültekben 15—20 ezer ember. Belga vasuti tisztviselők szerint a németeknek nagymennyiségü hadiszer, köztük egy 60 ezer puskát szállitó vonat került birtokába.

Ötezer szerb fogoly Sarajevóban.

A „Slavoniscke Presse" sarajevói távirata jelenti: Tegnap ötezer szerb foglyot hoztak Sarajevóba. Ezeket csapataink a legutóbbi harcok alatt ejtették foglyul. A szerbeket innen különböző fogoly táborokba szá... ák el.

Az orosz harctér.

Offenzivánk sokszoros és csapatainkra mindvégig győzelmes harcok közben elérte a Sant.

Przemysl várának fölmentése be van fejezve. A vártól északra és délre ellenséges körülzáró sereg maradványait támadjuk. Jaroslau és Lezajsk birtoknkban. Sieniavától erős ellenséges csapatok vonulnak vissza.

Chyrovtól keletre támadásunk szintén előrehaladt.

Orosz-Lengyelországban erős orosz haderőknek minden arra irányuló kisérletét, hogy a Visztulát Ivangorodból és attól délre átlépjék, meghiusitottuk.

Höfer vezérőrnagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német csapatok megszállották Gent városát.

Berlin október 13.

Gent megszállásával megszünik az antwerpeni védősereg számára az a lehetőség, hogy az angoloktól várható ujabb segitség felhasználásával megegyszer megkisérelje a német seregek előnyomulásának feltartóztatá-

SÖVEGJÁRTÓ vászonáruháza, Barátok épülete.
Nagy választék fehér és szines zsinor-barchetből szőnyeg, takaró, naplan, kanavászon, lepedő, abrosz, törülköző stb.
olcsó szabott árak mellett.

Mai lapunk 4 oldal.

00001035

Harctérre vonultaknak szerezzünk be meleg téli alsóruházatot.
Meleg teveszőr hósapkák — 80, 1·20, 1·50 K | Meleg teveszőr rövidharisnyák 50 f, 1·80, 2·40 K | Meleg teveszőr és gyapju hasmelegítők 1·20, 2, 3 K
Teveszőr térmelegítők — 60, — 70, — 80 K | Dupla teveszőr és gyapju kesztyük 1·20, 2, 2·40 K | Teveszőr térd és lábszármelegítők 3, 4, 5 K
Valódi teveszőr ujjasmellények, takarók, tábori hálózsákok, gumiköpenyeg Dr. Jaeger-féle meleg alsóingek, nadrágok olcsó szabott árakon.
TELEFON 163. KNAZOVITZKY divatáruházában. TELEFON 163.

sát. Gent megszállásával különben Belgium kilenctized része német kézbe került és ugyszólván ki van zárva annak lehetősége, hogy Anglia Belgiumon át ujabb segitséget küldhessen a franciák jobbszárnyának. Gent elfoglalása épp ezért a francia jobbszárny helyzetére is nagyon kedvezőtlen hatással lesz.

A város közegészsége.

A város közegészsége a lefolyt szeptember hóban elég kielégitőnek mondható, mert dacára a nagy katonai mozgalomnak járvány nem volt. Született 80, ebből törvényes fi 40, nő 37. Házasságon kivüli fi 2, nő 1. 1000 lakos után 2. Halva született 4. Házasságkötés 9 pár. Elhalt 56, ezek közt fi 27, nő 29. Ebből 7 éven alul volt törvényes fi 11, nő 13. Házasságon kivüli fi 1. (A halottak közé nincsen beszámitva a 8 harctérről érkezett itt elhalt katona.) 1000 lakos után 1.5. A születések a halálozásokat 24-el muljják fölül, de ha a kórházakban elhalt 5 idegent nem számitjuk, ugy a népesség szaporodása születések utján 29 lesz. Nevezetesebb halálokok: Veleszületett gyengeség 4, ránggó görcs 2, bélhurut 16, hasitifusz 1, (Harctéri fertőzés.) gümőkór 7, guta 2, vizkór 2, elmebaj 1, aggkor 4, öngyilkosság 1, véletlen esemény 1, külerőszak okozta halál 7, (harctéri sebesült, köztük 1 orosz fogoly,) A járványná fajulható kórok állása a következő. Hasitifusz maradt 1, szaporodott 3, gyógyult 2, elhalt 1, maradt 1. Kanyaró maradt 8, szaporodott 20, gyógyult 18, maradt 10. Difteritisz volt 2, gyógyult 2.

A tüdőbajosokat gondozó intézet jelentése szerint gondozott 91 családot 358 taggal, gondozásukra 933 kor. forditott. A városi vegyvizsgáló állomás megvizsgált 12 tejet, 1 vajat, 2 kenyeret, 2 tejfölt. Ezek közül 3 tej, 2 kenyér nem felelt meg az 1895 évi XLVI. t. c. követelményeinek. A vizvezetéki viz összetételében nem észlelt semmi változást, az mindig kifogástalan jó volt. Igy mutat a bakteriologiai vizsgálat is.

A háborus időben a nagy emberi és állati tömegek összetorlódása, a csaták vérengzése, emberi és állati hullák rothadása hozza magával, hogy járványos kórok lépnek fel ily dolgok nyomán. Védekezési munkálatait maga a polgármester vezeti, vállvetve a rendőrfőkapitánnyal. A közegészségi bizottság járványbizottsággá alakult, mert mig az előbbi véleményező testület csak, az utóbbi pedig végrehajtó hatalom. Iparkodunk megvédeni a nagyközönséget a fenyegető kolera- és vérhastól.

Eleinte vérhastünetek közt jöttek csak a harctéri katonák okt. hó 2-án azonban már jött kolerás is. A mai napig valódi kolera volt 3 eset, ebből javul 1, elhalt 2, (pesti laboratorium által megállapitva,) ápolásban áll 1, (vizsgálatra anyag felküldve.) Megfigyelés alatt sokan állanak, azaz állottak, de ezek nem bizonyultak annak. Ezideig csak harctérről jövő katonák voltak e korban szenvedők. Mi védjük a nagyközönséget, de ennek együttműködése is föltétlenül szükséges. Ezen együttműködésre figyelmeztette a közönséget polgármester és a főkapitány is falragaszok utján. Óvjuk mimagunkat szomszédainkat, mindenkit: a legnagyobb tisztaság lakásban, házban, udvarban mindenütt, a kolerának legnagyobb ellensége. Testünk, ruházatunk tisztaságára különösen nagy gond forditandó. Elmondták ezt a figyelmeztető falragaszok.

A magyar szent korona országainak Vöröskereszt egyesület Fehérvári fiókja jelenti, hogy szeptemberben vasuton érkezett ide 17683 sebesült és beteg, itt maradt ápolásra 3514, tovább utazott 14169. Itteni kórházakból vasuton már elment 1859. Automobilon és kocsin hány ment vidéki ápolásba, nem tudható. A vasuton frissitőt kapott 14901, uj sebkötést 2499, gyógyszerrel elátva lett 380.

Bizonyitékok
Szerbia ellen.

Hogy a merénylet végrehajtását lehetővé tegyék, a bombákat és a fegyvereket észrevétlenül Boszniába kellett csempészni. Itt is Ciganovic lép fel, mint segitőtárs: pontos utvonalat ir elő az összeesküvők számára és Boszniába való belopódzásukra nézve a szerb határhatóságok támogatását biztositja. Az a mód, mellyel ezt a Princip által is „titokzatosnak„ mondott szállitást szervezték és végrehajtották, kétségtelenné teszi, hogy ez egy jól előkészitett és a Narodna odbrana titkos céljai részére gyakran használt csempész ut volt. A sabáci és loznicai határkapitányok közigazgatási aparátusokat e célra oly természeszerűleg és oly biztonsággal bocsátották rendelkezésre, hogy eljárásuk csak megszokottságból eredhetett. Ez a komplikált rendszerü, titokzatos szállitás surlódás nélküli sikerült, mert az érdekelt személyekmitegy varázsütésre, mindig megjelentek, ha kellett. A szerb hatóságok, anélkül, hogy az éretlen diákok e különös utazásának célja iránt, tudakozódtak volna, a volt komitácsi és alárendelt állásu vasuti tisztviselő Ciganovic utasitására az aparátust simán működtették. Nem is kellett nagyon kérdezősködniök a nyert utasitásokból világos volt

TÁRCA.

Két okos ember.

Isten önnel! mondta nyudodtan Bátor Opos, a kinek ez irói neve vala és csakugyan tiszteletreméltó bátorsággal forgatta tollát az érzések hatalma és minden okoskodás silánysága mellett, valahányszor az emberi élet boldogságáról esett szó...

— Isten önnel! mondta halk, de biztos, közömbös hangon Melinda kisasszony, le sem sütve tiszta, barna szemét. Bátor Oposnak talán hiuságát sértette e nyugalom, talán egyéb hur is rezdült meg szivében, mert állva maradt. A tavaszi nap meleg, fényes sugara áradt be a szobába, megaranyozva az egyszerü, majdnem szegényes butorokat, körülragyogva a hosszukás arc finom és mégis büszke vonásait, belopózva a szivbe, hogy névtelen édes érzéseket, titokzatos boldog vágyódást keltsen életre. Szemük egy pillanatra összevillant; egy kicsit mosolyogva, egy kicsit szomoruan, de egymást megértve villant össze, a nélkül, hogy arcukon változott volna az eltökélt, erőszakolt nyugalom.

— Talán ne váljunk igy el, mondta Bátor Opos. Ellenségek vagy barátok maradunk?

— Ha távozik, felelte a leány, barátok maradunk; ha marad! ellenségek.

— És néha gondol reám?

— Jóbarátaimra sokszor gondolok.

— És mondja, Melinda, fog sajnálni egy kissé?

— Azt hiszem, fogom érezni hogy hiányzik...

Az ablak között sárga drótkalitkában kis kanári örvendezett a napfénynek. Valóban semmi tudomása sem lehetett a róla irt érzékeny történetekről, nem érezhette börtönének magányát: fürdött a ragyogó sugárözönben és hangosan, vidáman, kitartóan, kis tüdejének minden erejével énekelt.

— Szeretném mégis. folytatta tompán Bátor Opos, ha egészen megértene és nem itélne el. Gyávának tart?

— Okosnak tartom és bátornak. Az élettel küzd és le is győzi az életet.

Ugy van. De nemcsak az élettel kell küzdenem, hanem önmagammal is. Lelkem, tudja meg, szenvedélyes érzések és hideg okoskodások keveréke. De mig az érzések változnak, az okoskodás nem fogyatkozik. Nyugodtan, szinte mereven nyugszik szivemen, a hangját folyton hallom és mindig igazat kell neki adnom. Ha boldogulni akarok, le kell győznöm azt, a mi ingadozóvá tehetné lépteimet, hogy nyugodtan megállhassak a világban. És ha szeretnék egy leányt, Melinda, ha szivem egész hevével szeretnék, lemondanék róla. Még pályám kezdetén vagyok, még egész valóm minden kis része arra tör, hogy végső célomhoz eljuthassak. Tudom, hogy nem szentelhetném magam annak, akit szeretek, ismerem az érzés természetét; félek, hogy hamar meggyülölném, ha terheket róna rám, vagy akadályokat görditene utamba. Félek, hogy bodlogtalanná tenném azt, a ki nekem adta szivét. Lehet, hogy ez a gyávaság, de lehet, hogy nehéz kötelesség, mely egész férfias erőmet próbára teszi.

Összeszoritotta ajkát és lehajtotta fejét. Látszott rajta, hogy most, most van az a pillanat, mely próbára teszi erejét. Sötét szeméből egy sugár villant a leány felé, nem nyilt, őszinte sugár, hanem valamit kérve, valamit várva, nem tudni, cáfolatot-e vagy megerősitést. Melinda kisasszony épen hogy észrevehetően megrezzent, de küszke, szép arcának s barna szemének hideg okossága nem enyhült. Az esztelen kis kanári tovább folytatta vidám énekét, a nap tovább, zavartalanul árasztotta szét ragyogó, hevitő sugárözönét, de szegényes és félelmetesen kopott butorokat világitott meg.

— Mindenben igaza van, barátom. Ha én szeretnék egy férfit, ha nagyon, egész szivemmel szeretnék, elfojtanám, bezárnám szivembe. Pálya van előttem is, gyülölöm a szegénységet, nem tudnék megküzdeni vele, sőt nem is értenék hozzá. Ha volna valaki, ki megzavarná nyugalmamat, azt mondanám neki: Távozzék közelemből. Távozzék mert szivünk akadályozná célunk elérését és mert a szegénység nyüge csakhamar elfonnyasztaná érzésünket. Távozzék, mert együnk sem látná a másikat az élet apró kényelmei nélkül csak megbánás és szemrehányással és mert, midőn a szerelem

KATONAI ALSÓRUHÁZAT Telefon 49.
u. m.: Hósapka, érmelegitő, térdmelegitő, haskötő, nyakvédő, mellvédő, lábszárvédő, teveszőr mellény, alsó-ing és nadrág, harisnya, kesztyü, takaró-pokrócz
nagy választékban kapható NOFITZER-nál Nádor-u.

00001036

előtttük,—hogy a Narodna odbrana egy „misszióját" kellett teljesíteni. A bombák és revolverek egész arzenáljának Grbic pénzügyőrből is csak jóakaratu helyeslő mosolyt váltott ki, ami nyilván elég bizonyiték amellett, hogy ezen az uton mennyire megszokott dolog volt az ilynemü csempészet.

Sulyos vétket vállalt magára a kir. szerb kormány, midőn mindezeknek a megtörténését megengedte.

A szomszéd Ausztria-Magyarország iránt való baráti viszony ápolására kötelezett az a kormány megengedte sajtójának, hogy a monarkia elleni gyülöletet terjessze; megengedte, hogy területén szervezett egyesülések magasrangu tisztek, állami tisztviselők, tanitók és birák vezetése alatt a monarkia ellen, nyilvános kampányt vezessen, amely Ausztria-Magyarország polgárainak forradalomra való lázitását célozta: nem akadályozta meg, hogy a katonai és polgári igazgatásában részes, erkölcsi korlátokat nelkülözö férfiak a közielkiismeretet annyira megmérgezzék, hogy ebben a harcban közönséges orgyilkosság tünjék fel legjobb fegyverül.

(Vége)

A kolera.

—

Tegnap reggelre ismét koleragyanu merült fel városunkban. A Berényi-uton elszállásolt katonák egyikén észlelték a gyanus megbetegedést és azonnal megtették a kellő óvintézkedéseket.

A magánházakban levő katonákat összegyüjtötték az olajutcai elemi iskolában honnét Kiss Imre vezetőtanitót családjával együtt ideiglenesen kilakoltatták s az előadásokat természetesen beszüntették. A polgármester sürgönyzött a bakteriológiai intézetnek, hogy a a vegyvizsgálat eredményéről azonnal távirati értesitést küldjön. Itteni orvosi körökben azonban erős a remény, hogy az észlelt gyanus betegség nem kolera.

HIREK.

— **Kinevezés.** Felber Sándor, a cs. és kir. Teréziánum katonai akadémia III. éves növendéke, a 69. gyalogezredhez hadnaggyá neveztetett ki.

— **Szemle.** Az I. honvédkerület parancsnoka tegnap délelőtt a sóstói nagygyakorlótéren szemlét tartott a helyben levő honvédek felett.

— **Visszatérés.** A fegyverek harci zajában elvitázhatatlanul látjuk az isteni gondvisiselés csodáit, melyeket az emberiség élétében művel. A templomok szentélyeiknek csendes homályában, a gyónószékeknél, az oltárok előtt, erős hittel imádkozó nőket, gyermekeket, csatába induló hadfiakat látunk, lelkileg megujjulva, megerősitve. A halál torkából csodálatosan kikerültekkel, felgyógyultakkal találkozunk, kiknek legnagyobb része elég bizonyiték arra, hogy a Mindenható Isten szerető védőkarja lebeg nemzetünk fölött. *Ennek az isteni kegyelemnek* volt tanuja a terencrendiek temploma és hivő közönsége, midőn szent igazság érzete diadalát tartá s egy ujlélekkel gyarapitá Krisztus egyháza hiveinek számát. Magyarok Nagyasszonyának ünnepén tette le *Rayko* Jólán, *Maczeyka* Ferenc Mihály, csász. és kir. közös hagseregbeli irodavezető őrmester neje az ünnepélyes hitvallást és lépett visza a református felekezetből, őseinek szent vallásába, Schmidt Bódog zárdafőnök, kisegitő katonalelkész előtt, az imádkozó hivek nagy tömegének jelenlétében.

— **Vármegyei közigazgatás.** Fejérmegye közigazgatási bizottsága tegnap d. e. tartotta rendes havi ülését *Hunkár* Dénes főispán elnöklétével. A rendes havi jelentéseken kivül nevezetes tárgya nem volt az ülésnek. Gróf *Cziráky* Antal interpellált az államépitészeti hivatal főnökéhez, hogy miért vitethette el a Káldor és Becsei cég az utról a már lerakott kavicsprizmákat. *Keller* Izsó műszaki tanácsos kijelentette, hogy a szállitmány még nem volt átvéve, a cégnek tehát joga volt azt visszavitetni.

— **Az országos vásár.** A f. hó 25—26-iki országos vásár betiltását a hatóság egyelőre még nem tartja szükségesnek. Azt azonban szigoruan ellenőrzik, hogy fertőzött helyekről a vásárra senki ne jöhessen.

— **A Vörösakereszt Egylet választmányi ülései az eredeti megállapodástól eltérőleg minden szerdán és szombaton d. u. 4 órakor tartja a Vörösmarty körben.**

— **Törvényileg védett jogtalanság.** Arról értesülünk, hogy van itt helyben egy asszony, aki férjétől elvált s most vadházasságban egy cipésszel. A férj berukolt katonának, küzd a harctéren s az elvált feleség államsegélyt kap utána s az államsegélyt a nem katona vadházastársával együtt élvezi. Erkölcsöt és józan észt véve figyelembe szörnyü igazságtalanság ez. Bejelentettük hát az esetet illetékes helyen, honnan azt a választ kaptuk, „mivel a válópör nincs befejezve, az asszony még törvényes felesége a katona-férjnek s igy sajnos kénytelenek neki az államsegélyt a válópör befejeztéig folyósitani". E felvilágositás szerint a törvény védi a fent leirt kézzel fogható igazságtalanságot. Mi azonban ugy tudjuk, hogy *az állami segély nem minden hadbavoult katona feleségének jár, hanem csak annak, aki arra rá van szorulva, aki anélkül megélni nem tud.* Már pedig a jelen esetben az elvált asszony addig sem a férje után élt, hanem vadházas társa van, az tartotta el. Neki hát — szerény laikus véleményünk szerint — nem jár az államsegély. Hisz ha mindenkinek adnak, elfogyhat az alap s azoknak sem lesz majd akik anélkül éhen vesznének.

— **A felsővárosi verekedés.** Tegnap részletesen megirtuk, hogy vasárnap reggel az öreg-utcai Bogyafféle vendéglő előtt, ifj. *Lerf* István 24 éves helybeli bognársegéd egy drb. téglával ugy fejbevágta *Lukács* Lajos honvéd őrvezetőt, hogy az véres fejjel eszméletlenül esett össze. A kórházban koponyacsont repedést és agyrázkódást konstatáltak rajta. A katona tegnap magához tért a kóházban és Simon Sándor tb. rendőrfőkapitány kiment hozzá, hogy kihalgassa. Lukács Lajos azonban mindössze arra emlékszik, hogy a korcsmában együtt volt egy társasággal, de hogy kivel és miért veszett össze, azt nem tudja. Arra sem emlékszik, hogy hogyan került a kórházba. Ifj. Lerf Istvánt a rendőrségről a vizsgáló biróhoz kisérték át.

— **Mikor a bivalyok repültek.** Az is szép volt, mikor a bivalyok repültek. Nem vicc ám ez, hanem való igaz. Szabácsba készültünk, de még ideát táboroztunk a Szávaparton s egyik nap estefelé „rasztunk" volt. Elmehettünk egy kicsit bolyogni, de meg volt mondva, hogy meddig szabad mennünk. Amint kisebbnagyobb csapatokban sétálgattunk, valamelyik közülünk észrevette, hogy egyik ágyunkat gyorsan viszik valahová. Mentünk utána nézni, hogy mi lesz. Egy kis dombon felállitották a mi tüzéreink az ágyut, mert észrevették, hogy a tulsó parton a szerbek két ágyut vontatnak egy jókora dombra. Azt akarták a mieink megakadályozni, hogy az ellenség ott fel ne állithassa az ágyuit. Szabad szemmel is lehetett látni a rácokat. Mindegyik ágyujokat 2 ló és 4 bivaly huzta. Innét mitőlünk egy tüzérfőhadnagy távcsővel átnézett hozzájuk s aztán szólt valamit a tüzmesternek, aki igazitott valamit az ágyun. A rácok ekkor a domb oldalán már jól fentjártak. A főhadnagy megint szólt valamit s a tüzmester elsütötte az ágyut. Feszült figyelemmel lestük, mi történik odaát. Hát mi történt? A szappell pont az első ágyut huzó bivalyok közé esett s úgy feldobta szegény állatokat, hogy azok valósággal repültek egy kis darabig, aztán, mint a liszteszsák úgy estek vissza. Harsogó kacagásba törtek ki a mi legényeink, olyan komikus látvány volt a bivalyok röpülése. Hanem hát nagyszerü volt ám az a tüzérlövés, a tiszturak is csodálkoztak rajta.

— **Az átutazó katonák élelmezése.** Emlitettük annak idején, hogy a városi tanács elhatározta, hogy az átutazó katonák megvendégelésére szükséges élelmiszereket naponként más-más utcáról-utcára összeszedeti s azt a vasutra leszállittatja. Igy mindenki kiveheti részét az adakozásból és tekintettel a rendszerre, egy-egy utcára csak ritkán kerül a sor. Dr. Kerekes Lajos főjegyző már jel is készitette a gyüjtés tervezetét, azonban fáradsága kárbaveszett, mert a szép tervet nem lehet megvalósitani. A polgármester felvilágositása szerint ugyanis a járvány bizottságnak épen a katonai tagjai tiltakoztak ez ellen, mert szerintük ebben a kolerás időben veszedelmes az élelmiszer ilymódon való összegyüjtése. Sőt a vasuton is csak orvosilag megvizsgált élelmiszerek kiadását fogják megengedni.

— **Járványos betegségek:** kolera, tifusz stb. ellen legjobb óvszer a természetes, szénsavdus és kristály tiszta SZÁNTÓI-savanyúviz, mely bornak: füszer, betegnek: gyógyszer, egészségesnek: óvszer. Kapható mindenhol. Főraktár Székesfehérváron Vendéglősök Szövetkezeténél. Telefon: 248

— *A KIADÓHIVATAL kéri a helybeli és vidéki előfizetőket, hogy az előfizetést minél előbb megujitani szivesked jenek.*

Székesfehérvár szab. kir. város
APOLLO
szinház
Szerda, csütörtök,
október 14 és 15-én:
A mexikói kalandornő.
(Drámai szinjáték 3 részben.)
Remek műsor.
Rendes helyárak.
Jegyek érvényesek.
Előadások 6 és 9 órakor.

kihamvad, már csak a késő és hiábavaló okoskodás marad meg.

— És ha mégse távoznék?

— Én, én távoznám. A minthogy, tette hozzá valamivel halkabban, távozom is.

Bátor Opos egy lépést tett előre.

— Maga?

— Igen. Szerződtem vidékre. A kis iskolából átlépek a nagy iskolába. Valahol csak meg kell kezdenem és jobb, higyje el barátom, jobb, ha a vidéken kezdem. Érzem, hogy nem maradok, ott sokáig, de hogy minden álmom valóra váljon, okosnak kell lennem.

A Bátor Opos magas homlokán mély ráncok képződtek.

— Ugy van. Nekem is okosnak kell lennem. A magam szegénységével megküzdenék, de elpusztolnék, ha nélkülözni látnám azt, ki rám bizta életét. Hogy is mondta? Az érzés eltünnék, de kinozna mindvégig a késő okoskodás. Meg kell előznünk, de mielőtt távoznék, egy kérdést teszek. Ha egy, nem afféle szegény ördög, de egy gazdag ember volna, a ki...

A leány nyugalmával merőben ellentétes hevességgel szakitotta félbe.

— Soha, soha sem szerethetek gazdagot...

— De ha mégis, ha megkérné.

A barna szem büszkén állotta ki a fekete szem kutató pillantását.

— Ismer, sohasem mennék ahhoz, a kit nem szeretek.

(Folyt. köv.)

00001037

— **Adomány.** *Akós* János helybeli gőzmalom tulajdonos már másodizben adja tanujelét áldozatkészségének. Tegnap ismét 300 K-t adott át a polgármesternek, hogy abból 100 K-t a Vörösk[illegible] 200 K-t pedig a vásuton átutazó sebesült katonák élelmezésére forditson.

— **A polgárőrség.** A székesfehérvári polgárőrség tervezetét a belügyminiszter a polgármester felterjesztése alapján jóváhagyta s az erről szóló határozatot tegnap küldte meg a polgármesteri hivatalhoz.

Divatos női plüss kalapok 5, 6, 7, 8 kor. Selyem velour kalapok 12 kor. Nemez kalapok 3—4 koronás, rendkivüli olcsó alkalmi árakkal. Telefon 163. Knázovitzky divatáruházában.

— **A Vörösk[illegible]ek.** Már többször megállapitottuk, hogy a közönség a szeretet sok kedves jelével halmozza el a városunkba érkező s keresztül utazó sebesült hősöket. A sebesültek élelmezésének szeretettel vállalt gondjában a közönség csaknem kivétel nélkül részes, mégis kiváltságos rész jut gróf Széchenyi Viktornénak, ki Sárpentelén 46 csirkét, nagymennyiségü tojást és fejpárnát gyüjtött, naponként 10 liter tejet szállitt, továbbá a Mohai Ágnes Forrás vezetőségének, honnét a kolerás időkben megbecsülhetetlenül értékes ajándék, 900 üveg mohai viz jött a sebesültek részére. Per Lajos gőbölljárási tanitó 107 kilő élelmiszert, Biró Mihály, zámolyi plebános szintén — már harmadizben — nagymennyiségü élelmiszert gyüjtött a nép között, kedves bizonyságául annak, hogy az egyszerü szivek is megértik a nagy időkben reánk háramló kötelességeket.

Adományokat küldöttek még a következők:

Károly János (minden kedden élelmi cikket), özv. Balogh Ferencné, özv. Say Rudolfné, Kövesdy Lajosné, Keresztury Ödönné, Roszberger Ilona, özv. Deutsch Ignácné, özv. Bánlincky Jánosné, Murján Jenő, Weszely Józsefné, Kövesdy Lajosné, Károlyi Gyuláné, Molnár Jánosné, Szenyedy Imréné, Fúzy Mártonné, ifj. Antal Ferencné, Kováts Imréné, özv. Kovács Istvánné, Zsigmond Jánosné, N. N., Nagy Mari, özv. Gál Istvánné, özv. Marschall Nándorné, Alföldy István, Alföldy János, Roszberger Ilona, Vidor Testvérek, özv. Say Istvánné, Tóth Ferencné, özv. Kováts Józsefné, Grossinger Brigitta, Vágó főmérnökné, özv. Folkert Lajosné, Kőrössy Gyuláné, Lackó Lászlóné, Aschenbrenner Fáni, Wraba Rezsőné, Marton Ferencné, Láng Károly, Rosta Károlyné, Hammer Gyuláné, Vida Pálné, Wertheim Pálné, Preiszler Károlyné, Twordy Kálmánné, Sinkó Károlyné, Cák Jánosné, Reinberger József, Melcer Nővérek, Zalka István, Knazovitzky Béla, Barna Istvánné, Kalmár Zsuzsi, Gáspár Károly, Sterk Soma, özv. Kuntler Józsefné, Csvátt Marianna, dr. Dubovszkyné, Bótos Anna, Dörömbözy Imréné, Bobik Ignác, Fittler Béláné, Kő[illegible], Simon Sándorné, Lovits Lajosné, Piller Györgyné, Löwinger Gyuláné, Hauszher Irén, Szilner Mária, Ságy Lajos, Markgruber Jánosné, Rőcinger Mártonné, dr. Perl Rudolf, özv. Pécely Józsefné, özv. Lehotáné, Szepessy Gézáné, Szallay Izor, Molnár Gy[illegible], [illegible], Csörök Józsefné, Szigety János, stb.

SZINHÁZ.

A mexikói kalandornő. Szerdán és csütörtökön ismét egy olyan müsort fog bemutatni az Apolló, a melyről beszélni fognak városszerte. A müsor slagerja „A mexikói kalandornő," egy gyönyörü 3 felvonásos drámai szinjáték, amely egy amerikába vándorolt s egy csábos szépségü nőnek hálójába került aranyásó történetét tárgyalja. Az előadások 6 és 9 órakor kezdődnek.

Szerkesztői üzenet.

T. J. Tévedés. Nem a vöröskereszt e[illegible]tékesiti a csirkét és tojást, hanem a hadsegélyző bizottság. A vöröskeresztben megsütik, vagy főzik s nyomban kiszolgáltatják az átutazó katonáknak, akik jólizüen fogyasztják ott az tüdő állomáson.

Nagyszerü ujitás folytán gyermekfölvételek a legsikerültebben készülnek VIRÁG mütermében Rákóczi utca 5. Szolid egységes árak. Telefon 334.

A kyburgi kisértet.

Kegény a német lovagkor

TITKOS VÉRTÖRVÉNYSZÉKEINEK

korából.

A Fejérmegyei Napló számára Dörle A. nyomán irta Diabolo.

(90)

— Mi lesz velem? — sopánkodott most Mária s könny szökött szemébe — mit szólnak, de még majd mit gondolnak rólam, hogy hol járt az eszem. Oh szent Antal segits meg, szent Bálint, Szüz Máriám, jó égi Anyám ne hagyj el! De hogyan is történhetett meg ilyen velem. Nem, nélküle, az én kis kecském nélkül nem mehetek haza, meg kell őt találnom, még ha az egész hegységet is át kell kutatnom.

Mindig magasabbra mászott a meredek hegyen Mária. Sokszor elcsuszott, ruháit megtépte, kezét össze-vissza szurkálta, de törődött is ő most ezzel? A kecskét meg kell találnia ez volt egyetlen gondolatja, ha itt nincs, följebb lesz, de meg kell lennie, majd csak ráakad. Már fent volt csaknem a csucson a vár még mindig füstölgő romjai alatt.

— Nincs itt sem ez a gonosz állat, másfelé kell mennem. — Mondta, de ekkor nem messze tőle megmozdult egy bokor s mögüle kibukkant a kecske feje.

— No hála Isten! — kiálltott kitörő örömmel. — Ide bujtál te csuiság! Megállj csak, nem szaladsz te tőlem el máskor, kötelet kapsz a nyakadra és csengőt és most, ha hazaérünk be is csuklak és egy hétig sehová sem mész.

A kecske ugylátszik maga is érezte, hogy baj van, mert nem evett többet, hanem mozdulatlanul állt helyén.

— Nő jól van. Mivel ma először történt ez még az egyszer megbocsátok. Bár összekerésem érted az egész hegyet. Még ez egyszer te kis gonosz.

Igy ámyáskodott kecskéjével az erdész leánya és indult visszafelé. Azaz csak indult volna, mert most hirtelen megállt, hallgatódzik. Jól hallott, vagy csak képzelődik talán csak a szellő, mely itt a hegytetőn lakik? Arca halvány az ijedségtől, egyedül van itt a rommagégett vár falainál, egy lélek sincsen messze a környéken. Kecskéje szarvát görcsösen tartotta és megpróbált halkan, gyorsan tovább menni. Megint hangokat hallott. Valaki jajgat, nyög itt valahol a közelben.

— Jaj Istenem! A kisértet! — és most már szaladni akart, de a kecske csökönyösen megállott.

— Irgalom! Irgalom! — könyörögte most egy elhaló hang.

— Minden jó szellem dicséri az Urát!

— Egy haldokló irgalomért esd.

— Egy haldokló és nem kisértet?

Mária visszanyerte bátorságát. Közelebb lépett ahhoz az üreghez melyből a jajveszékelő hang jött.

— Ne félj, nem vagyok szellem, ember vagyok, mint te. A Jézus szent nevében kérlek gyere segits.

— Jézus nevében csak a jók beszélnek, megyek már. Dobogott ugyan még a szive, lépte elárulták, hogy azért még szepeg kissé. A nap már leáldozott a hegy mögé, sötétedni kezdett. Egy alacsony kőfal mögül jöttek a hangok, odament. Félig rommal betemetett boltos üreg nyillott innen a föld, a vár alá, Mária belenézett: a puszta földön hanyatfekve egy aggastyán fekszik, arca viaszsárga, vértelen ajkai közül itt ott nehéz sóhajok törtnek elő; most erre forditotta fejét.

Folyt. köv.

Naponta friss vadak. Pénteken élő ponty és balatoni süllő legszebb fajgyümölcsök. Gebauer Testvéreknél Telefon 340.

Haskötőnek meleg fehérflanell, valamint jóminőségü meleg alsótrikót olcsó árért, veheti Deutsch Bélánál, Szent Imre-utca, barátok épülete átellenében.

FIUMEI kávébehozatal
SZÉKESFEHÉRVÁR
(BARÁTOK ÉPÜLETE.)
Pörkölt kávékeverékei utolérhetetlenek! Saját villamos kávénagypörkölde! Telefon 250.

A Fejérmegyei Napló az összes dohánytőzsdékben kapható.

APRÓHIRDETÉSEK.

Egy uj modern 3 szobás lakás elő-, cseléd- és fürdőszobával nov. 1-re kiadó. Távirda-u. 5. sz. alatt.

Telnai utca 30 számu ház eladó, bővebbet Selyem-u. 33 sz. alatt.

Eladó igaslovat esetleg megbizható fuvarost keres a Székesfehérvári Hitelszövetkezet áruraktára Deák Ferenc utca 4. sz.

Bejárót keresek Széchenyi-u. 26. sz. a.

Diákok! A Zászlónk gazdag diáknaptára Rónainé és Horvátné papirkereskedésében kapható, a Kossuth-utcában.

HÁZTARTÁSI,
ugyszinte szobafütési célra kiválóan alkalmas
kömentes csingervölgyi szenet, valamint porosz és trifaili szenet, bükk és cserhasáb és vágott fát a legolcsóbb napi ár mellett
SZÁLLIT:
KLEIN MÁRKUS FIAI fiókja
Telefon 216. Székesfehérvár, Simor-utca 15.
Az összes épitkezési cikkek állandóan raktáron!

SZÉKESFEHÉRVÁRI BUTORKÉSZITŐ :: IPAROSOK SZÖVETKEZETÉNEK ::
BUTORÁRUCSARNOKA
MINT AZ O. K. H. TAGJA
ajánlja tagjai által készitett bútorait, melyekből a legegyszerübbtől a legünomább kivitelelig állandó
NAGY RAKTÁR.
Bútoraink ugy izlés, mint minőség tekintetében versenyképesek bármely más hasonló nagy és elsőrendü raktárak áruival.
Elsőrendü müasztalosok által felülbirált modern háló-, ebédlő-, salon- és irszobák stb.
Állandó bútorkiállitás
Kiváló minőségü tolnai szőnyegek nagy választékban kizárólag árucsarnokunkban kaphatók.
TELEFON 258. KOSSUTH-U. 10.

Nyomatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában, Székesfehérvárott.

00001038